

Заполитехнические знания

№9(1615) | 28 қараша 2022 ж.

ҚарТУ газеті 1958 жылдан
бастап ай сайын шығады
www.kstu.kz

QS Asia University Rankings 2023

Қарағандындық техникесий университет имени Абылкаса Сагинова в этом году впервые принял участие в рейтинге азиатских вузов QS Asia University Rankings 2023 и занял 271-280 место, а среди университетов стран Центральной Азии — 12 место.

QS Asia University Rankings 2023 охватил 760 университетов Японии, Южной Кореи, Китая, Индии, Малайзии, Паки-

стана, Вьетнама, Таиланда и других стран Азии, в том числе 32 казахстанских вуза, среди которых наш университет занял достойное 11 место.

В данном рейтинге учитывалось соотношение количества студентов и педагогиче-

ского состава, доля остепененных преподавателей, доля зарубежных преподавателей и иностранных студентов, показатели академической репутации, репутация среди работодателей, количество публикаций на одного преподавателя, количество цитат в научных статьях, степень присутствия в интернете и международное соавторство.

Продвижение позиций ҚарТУ им. Абылкаса Сагинова в международных рейтингах — это результат системной работы вуза по повышению глобальной конкурентоспособности.

**БҮГІНГІ
НӨМІРДЕ
ЧИТАЙТЕ
В НОМЕРЕ**

Наши достижения!

Заслуженные награды
и выигранные гранты

Стр. 2–3.

Перспективы образования

Мотивационные семинары
и круглые столы
организованные кафедрами

Стр. 6–7.

Яркие личности

К 220-летию Ағыбай батыра
и 120-летию Габиден Мустафина
организовали конкурсы
и круглые столы

Стр. 8.

От сердца к сердцу

Добрые дела
и благородные поступки
студентов ҚарТУ

Стр. 14–15.

НАШИ ДОСТИЖЕНИЯ!

Поздравляем с заслуженной наградой!

За многолетнюю и плодотворную деятельность по подготовке квалифицированных кадров и развитию профсоюзной организации университета Знаком Казахстанского отраслевого профсоюза работников образования и науки «Білім және ғылым қызметкерлері кәсіподағына сіңірген еңбегі үшін» награждены:

Пак Юрий Николаевич – доктор технических наук, профессор кафедры ГРМПИ, главный редактор Республиканского научного журнала «Университет еңбектері – Труды университета», работает в университете более 45 лет.

Юрий Николаевич – Почетный работник образования РК. Награжден Знаками «За заслуги в развитии науки РК», «Отличник разведки недр»,

лауреат звания «Европейский преподаватель вуза», обладатель государственного гранта «Лучший преподаватель вуза РК – 2011», лауреат Государственной научной стипендии для ученых и специалистов, внесших выдающийся вклад в развитие науки и техники.

Награжден медалью «Шахтерская слава» III степени, медалью «15 лет ЧС», медалью «За заслу-

ги» Международной Ассоциации ученых и преподавателей Российской академии естествознания (2022 г.), удостоен звания «Заслуженный изобретатель Республики Казахстан (2022 г.).

Победитель Национального конкурса «Золотой Гефест» в номинации Ученый-педагог 2022 года.

Аубакиров Нурлыбек Маманович – руководитель Центра «Триединство языков имени Шакарима Кудайбердиева», кандидат филологических наук, профессор. Работает в университете более 20 лет. С 2014 по 2020 годы был председателем профкома преподавателей и сотрудников университета. Обладатель звания «Лучший преподаватель вуза РК – 2018».

Поздравляем наших преподавателей с заслуженными наградами и желаем им новых достижений в профессиональной деятельности!

Поздравляем с юбилеем!

Филиппова Татьяна Силиньевна – к.т.н., профессор кафедры «Механика», член-корреспондент Международной академии информатизации, эксперт аккредитационных агентств РК – НАОКО, KazSEE, эксперт НЦГНТЭ, внутренний аудитор СМК.

В университете работает 34 года.

На протяжении 10 лет руководит Институтом Конфуция при университете.

Награждена благодарственными письмами руководства вуза, почетными грамотами областного профсоюза работников образования и науки, обладатель звания «Лучший преподаватель вуза РК – 2015», номинант конкурсов «Лучший преподаватель КарТУ – 2017», «Лучший куратор КарТУ – 2022».

Поздравляем уважаемую Татьяну Силиньевну с юбилеем и желаем долгих лет жизни, здоровья, счастья, успехов в работе!

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің түлегі Қытайдың Силикон алқабын бағындыруда

Медет Серік Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің «Радиотехника, электроника және телекоммуникация» мамандығының түлегі. Қытайдың Шэньчжэнь қаласының — Силикон алқабында жүріп Huawei компаниясының штаб-пәтерінде C-Suite басшыларымен 200-ден астам консультациялар өткізді, соның арқасында бүгінде әр-түрлі халықаралық шарттар жасалды.

Медет ЖОО оқыл жүргенде Ш. Құдайбердиев атындағы Тілдердің үштұғырлығы орталығында техникалық аударма курсына аяқтаған. Университетті бітіргеннен кейін ол Пекин технологиялық универ-

ситетінде магистратураға түсті, бұл Қытайдың ең ірі автомобиль конгломераты BAIC group жұмысқа орналасуға кепілдік берді. Содан кейін Шанхайға шақыру келіп түсті, онда жас маманға Volkswagen компаниясында жұмыс ұсынылды. Volkswagen-де алты ай жұмыс істегеннен кейін, Медет Huawei компаниясына үлкен шақыру алды және үш жыл бойы Силикон алқабын сәтті бағындырып келеді және алға одан биік мақсаттар қояуда.

70 жылдық тарихында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті өнеркәсіптің түрлі салаларында, оның ішінде IT-индустрияда сұранысқа ие 100 мыңнан астам мамандар шығарды.

НАШИ ДОСТИЖЕНИЯ!

Научные стремления

Ученые Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова более 15 лет плодотворно сотрудничают с кафедрами и научными центрами Национального исследовательского Томского политехнического университета (г. Томск, РФ).

Так, например, преподаватели кафедры «Геология и разведка месторождений полезных ископаемых» Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Амангелдіқызы А. и Блялова Г. Г. недавно посетили Международный инновационный научно-образовательный центр «Урановая геология» имени Л. П. Рихванова в Томском политехническом университете.

Центр создан для подготовки специалистов в области геологии, поисков и разведки месторождений руд редких и радиоактивных элементов для минерально-сырьевого уранового комплекса России. В его состав входят несколько лабораторий, где студенты и молодые ученые получают уникальные компетенции: учатся искать и разрабатывать месторождения радиоактивного и редкометалльного сырья, подбирать максимально рентабельные технологии добычи, схемы вскрытия руды на месторождениях с учетом их минералого-геохимических особенностей, создают цифровые модели месторождений.

В ходе встречи с коллегами были обсуждены результаты исследований, проведенных в Томском политехни-

ском университете, а также перспективы дальнейшего сотрудничества. Полученные результаты по минеральным формам редкоземельных элементов и их источникам будут использованы при планировании и проведении дальнейших геологоразведочных работ на территории Сарысу-Тенизского блока и сопредельных районах. Новые данные по минеральному составу углей и глинистых прослоев месторождения могут быть полезны для выбора эффективных методов извлечения редких элементов и усовершенствования способов обогащения угля.

Студенттер жиналысы

2022-жылдың 16 қараша күні Қожа Ахмет Ясауи атындағы Халықаралық қазақ-түрік университетінде еліміздің барлық ЖОО-ның белсенді студенттерінің басын қосқан ҚР Ғылым және жоғары білім министрімен қоса Студенттік кеңестің I отырысы өтті.

Аталған жиынға Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім вице-министрі Талғат Илиясұлы, оқу ордамыздың ректоры Жанар Амангелдіқызы, ҚР Ғылым және жоғары білім министрінің жастар ісі жөніндегі кеңесшісі — студенттік омбудсмен Айсұлу Ерниязова және де университеттің ұжымы мен белсенді жастар қатысты.

«Жас Орда» ЖҚ төрағасы Назым Әділхан Жастелеқұлы Ғылым және жоғары білім министрі жанындағы Студенттік кеңестің бірінші отырысына белсене қатысты.

Молодые учёные КарТУ получили гранты на научные проекты

Преподаватели Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Бауыржан Сарсембеков и Татьяна Ковалёва стали победителями конкурса грантов для молодых учёных «Жас ғалым», инициированного Министерством науки и высшего образования РК.

Докторант кафедры транспортной техники и логистических систем Бауыржан Сарсембеков занимается проектом «Разработка и исследование ультразвукового метода очистки выхлопного газа двигателей внутреннего сгорания транспортной техники» вот уже 3 года. На дальнейшую работу получил грант на 18,9 млн. тенге.

— Конечной целью проекта является получение результатов, позволяющих осуществлять расчёт и конструирование ультразвукового автомобильного глушителя и разработку его опытного образца. Теоретические и экспериментальные исследования помогут повысить эффективность использования процесса ультразвуковой коагуляции твёрдых частиц для очистки выхлопных газов и, следо-

вательно, чистоту воздуха в городах, — объясняет учёный. — Идея использования ультразвука принадлежит д.т.н., профессору Адилю Кадырову. Вообще, школа Адиля Кадырова занимается не только очисткой ультразвуком. Есть несколько направлений: очистка газов электроимпульсом, очистка радиаторов автомобилей ультразвуком, мобильные путепроводы.

Преподаватель кафедры нанотехнологии и металлургии Татьяна Ковалёва получила грант в размере 18,5 млн. тенге на проект «Разработка технологии изготовления бездефектных гомогенных отливок литьём по газифицируемому моделию». Работа над проектом под руководством д.т.н., профессора Аристотеля Исагулова идёт в течение семи лет.

— Мой проект будет способствовать получению качественных отливок в литейном производстве. Отливка — заготовка детали, полученная путём заливки расплавленного металла в заранее подготовленную литейную форму, внутренняя полость которой соответствует форме детали. Использование предлагаемого состава литейной формы повысит размерную точность, чистоту поверхности отливок, значительно снизит литейный брак. Следовательно, такие отливки будут дешевле, — говорит обладательница гранта.

Конкурс «Жас ғалым» организован для выпускников докторантуры, не достигших 40 лет. Это хорошая возможность продолжить исследование и добиться конечного результата.

Сабақтың мақсаты студенттерге қазақ өнерін дәріптеу, тану, зерттеу арқылы тілдік қорды байыту мен қазақ мәдениетімен етене таныстыру болды.

Сабақ барысында «миға шабуыл», «іскерлік ойын» әдістері, қазақ тілінің айтылым, жазылым, оқылым және тыңдалым дағдылары ұтымды пайдаланылды. Студенттерге қазақтың театр және кино өнері туралы құнды мағлұмат берілді.

Сабақта студенттер синквейн, графикалық диктант, кластер, венн диаграммасы, сұқбат құру секілді деңгейлік тапсырмаларды орындады және белсенді қатысты. Термин сөздерді бекіту мақсатында студенттермен топтық (командалық) жұмыс жүзеге асырылды.

Сонымен қатар, осы күні «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының оқытушысы, п.ғ.м. Кулейменова Лайла Мадениетовнаның АРХ-22-6 тобымен «Қазақ тілі» пәні бойынша «Сәулет өнерінің шыңы. Грамматика» тақырыбында ашық сабағын өткізді. Ашық сабақ барысында «шапшаң әрі құнды», «жүзеге асыру», «ТБЛ», «миға шабуыл» әдіс-тәсілдері қолданылып, студенттердің арасында ынтымақтас-

ҰСТАЗ ШЕБЕРЛІГІ

2022 жылдың 04 қарашасында Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының доценті, ф.ғ.к. Хамзина Қарлығаш Мәуенқызының Қазақ тілі пәні бойынша «Театр және кино өнері. Есімдіктер» тақырыбында ЭП-22-2 тобында шеберлік сабағын өткізді.

тық атмосферасын қалыптастыруына ықпал етті. Тәжірибелі әрі жаңашыл оқытушы Лайла Мадениетовнаның өткізген ашық сабағынан студенттердің үйренері мен алары мол болды деп санаймыз. Сабақ барысында көзделген мақсаттар орындалды.

Шеберлік және ашық сабақтарға Жол-көлік факультетінің деканы Б. Қ. Курмашева, Жол-көлік факультетінің СҚЕЖК жетекшісі Н. Ф. Абаева, «Қазақ тілі және мәдениеті» кафедрасының меңгерушісі Қ. С. Қалыбекова және кафедра оқытушылары қатысты.

Осы шеберлік кластар мен ашық сабақтарға қатысқан студенттердің әмбебап құзыретін қалыптастырудың бір тірегі — сөз мәдениетін игеруі. Құзыреттілік — білік пен дағдыдан да кең ұғым, танымдық және технологиялық, этикалық (рухани құндылық), оқуға құштарлық, әлеуметтік қатынас және мінез-құлықты қамтиды. Студенттің әмбебап құзырлығының бір бөлігі — оның интеллектуалды дамуында жатыр. Ол — абстракты ойлау, сыни ойлау, баға беру, өзіндік ұстанымын анықтау, т.б. арқылы жүзеге асады.

Сабақта психологиялық, интеллектуалды-танымдық құлшыныс туғызу, ерік-жігерді шыңдау — пәндік-практикалық бағытта жүзеге асырылды.

Шеберлік және ашық сабақтар өте жақсы деңгейде өтті.

Осы бағытта оқытушылар «Сөз мәдениетін» — жеке адам мәдениетінің құрамдас бөлігі ретінде таныта білді. Студенттерді жеке тұлға ретінде сөйлесу арқылы қарым-қатынасқа түсіре отырып, жан-жақты дамытамыз. Таным үрдісінде студенттер белгілі бір ғылыми түсінік алады. Ойлау жаңа мазмұнға ие болады. Студент жинақтаған тәжірибесін жүйеге келтіріп, қорытындылайды.

Г.К.САҒАТОВА,
Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының
аға оқытушысы, п.ғ.м.

История Независимости глазами современной молодежи

Кафедра «Иностранные языки» КарТУ имени Абылқаса Сағинова организовала мастер-класс для студентов 1-го курса. В мероприятии приняли участие порядка 40 человек.

Основная цель встречи — это патриотическое воспитание будущих специалистов в рамках реализации национального проекта «Ұлттық рухани жаңғыру».

День Независимости — значимая дата и главный национальный праздник в Казахстане. Проводимое мероприятие способствует расширению кругозора студентов, стимулирует познавательную активность, а также воспитывает национальное самосознание, толерантность.

Во время мастер-класса студенты работали с ассоциациями, заполняли кластеры, знакомились с биографиями участников Декабрьских событий

1986 года. Провели для участников мероприятия и викторину, которая позволила освежить в памяти значимые даты, людей, Законы и исторические моменты на пути приобретения Независимости.

Активное участие студенты приняли в task-based конкурсах. К примеру, командное состязание «The history of Independence», предполагало участникам по своему видению изобразить историю Независимости нашей страны на листе бумаги, затем необходимо было обосновать важность сюжета картины.

В еще один творческий конкурс «How we see the future of Independent Kazakhstan» предполагал обсуждение важных этапов становления Независимости Казахстана, какой вклад они вносят в светлое будущее страны. Такие мероприятия дают возможность развить студентам гибкость мысли, креативность, воображение и способность к поиску решений.

Будущее страны всегда в руках молодого поколения. Поэтому наш долг — мотивировать молодежь прилагать все возможные усилия, чтобы сде-

вать нашу страну лучше, прогрессивнее, успешнее. Один из главных мотивов празднования Дня Независимости заключается в том, чтобы сделать нашу молодежь сознательной. День Независимости порождает в людях чувство патриотизма. Он объединяет людей и дает им почувствовать, что мы — единая страна с разнообразием языков, религий и культурных ценностей.

ЖАС ҰРПАҚТЫ АДАМГЕРШІЛІК ЖӘНЕ ЗИЯТКЕРЛІККЕ ТӘРБИЕЛЕУ

Журналист, жазушы, Қарағанды қаласының Құрметті азаматы Жайық Көгенұлы Бектұров 1912 жылы дүниеге келген. Жайық Бектұров еңбек жолын ұстаздық етуден бастапты. Алғашқы жауқазын жырларын сол Ахмет ауылында жазған, Сәкен Сейфуллинге еліктеді ме, Жайық Бектұров 30-шы жылдардың басында қолына қалам алып, Ақмола қаласында шығатын «Сарыарқа» газетіне ел тұрмысынан шағын хабарлар жаза бастады.

Жазушы Ақселеу Сейдімбеков: «Анамыздың әлдіңдей, өзіңіз құлағымызға құйған анау Ахметтің, Шәкәрімнің, Мағжанның, Міржақыптың, Сәкеннің тағдырларын елестетіңізші. Сіз сол арыстардың көзі болып, сөзі болып, өкше басар ұрпағымызбен жалғастыңыз...» — дейді. Жайық Көгенұлының өмірі зиялы, кісілік тұлғасымен, ізгілікпен шындалған адам өмірі еді, ол шығармашылық бай мұрасымен арыстардың көзі, сөзі болып есте қалды.

Осы орайда, Қазақстан жазушылар Одағының мүшесі, жазушы, журналист Ж. Бектұровтың 110 жылдығына 2002 жылдың қазанында Қарағанды облысының мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасының қолдауымен Ж. Бектұров атындағы Қарағанды облыстық жасөспірімдер кітапханасында III Бектұров оқуларының облыстық байқауы өтті.

Байқаудың басты мақсаты мен міндеті:

Жастар арасында Жайық Бектұровтың шығармашылық мұрасын насихаттау, отансүй-

гіштікке тәрбиелеу, жазушының өмірі мен шығармашылығы арқылы өз елінің тарихына, өткеніне деген қызығушылық пен құрметті ояту; көркем әдебиетті насихаттау; поэтикалық сипаттағы шығармаларды мәнерлеп оқу дағдыларына үйрету; мемлекеттік тілді қолдану аясын кеңейту, көркем әдебиет арқылы тіл мәдениетін арттыру.

Байқауға қатысушылардың шеберлігі төмендегі критерийлері арқылы бағаланды:

- Мәнерлеп оқу шеберлігі;
- Дауыс тәсілі және сөйлеу тазалығы;
- Сахнада өзін ұстау мәдениеті;
- Тақырыпты ашу;
- Шығарма мәтінін білу.

Байқау екі номинация бойынша болды:

I номинация: «Шежіре жүрек шерткен сыр»: Ж. Бектұровтың «Енеден ерте айрылған төл секілді...» публицистикалық жинағынан үзінділерді байқауға қатысушының мәнерлеп жатқа оқуы.

II номинация: «Дәуір жыршысы»: Ж. Бектұровтың өлеңдері мен поэмаларын байқауға қатысушылардың мәнерлеп жатқа оқуы.

Аталмыш байқауға Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің студенттері қатысып, алғыс хатпен марапатталды:

1. Медербеков Нұрсұлтан, ГД-22-2 тобының студенті (жетекшісі — «Қазақ тілі» пәнінің оқытушысы Қ. М. Хамзина);

2. Қаналбек Аружан, ДИЗ-20-1 тобының студенті (жетекшісі — «Қазақ тілі» пәнінің оқытушысы К. К. Нуржанова);

3. Жақбаев Бекарыс, ПТ-22-1 тобының студент (жетекшісі — «Қазақ тілі» пәнінің оқытушысы Л. М. Кулейменова).

Қазақстанның танымал тұлғаларын таныту, олардың шығармаларын оқыту негізіндегі ұйымдастырылып жатқан іс-шаралар бүгінгі жас ұрпақты адамгершілікке және зияткерлікке тәрбиелеуде маңызы зор деген пікірдемсіз.

Қ.М.ХАМЗИНА,

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының доценті, ф.ғ.к., К.К.НУРЖАНОВА,

Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының аға оқытушысы, п.ғ.м.

Лучший прозаик

В начале ноября в Карагандинском университете Казпотребсоюза состоялся региональный конкурс эссе среди студентов младших курсов неязыковых специальностей вузов области.

В этом конкурсе эссе наш университет представляли 17 студентов. По результатам оценки эссе конкурсной комиссией студентка Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Уалиева Аяулым (гр. ИС-22-3) заняла 1-ое место.

Эссе Аяулым, написанное на английском языке на тему «Новый Казахстан: развитие и перспективы» отличалось своей актуальностью, содержательностью, оригинальностью изложения и высоким стилистическим и грамматическим исполнением.

Победительница конкурса Уалиева Аяулым и ее научный руководитель — преподаватель кафедры «Иностранные языки» Богданова А. А. были награждены дипломом 1-ой степени.

Поздравляем с победой и желаем новых успехов!

Студенческая бизнес-жилка!

В Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова состоялся конкурс студенческих бизнес-проектов. Для участия в конкурсе подано 27 заявок, из них 11 были отобраны для рассмотрения на заседании Экспертного совета. В приветственном слове председатель Экспертного совета д.т.н., профессор Портнов В. С. отметил высокий уровень конкурсных заявок, пожелал удачи.

Рассмотрев конкурсные работы и заслушав доклады участников, члены Экспертного совета присудили:

Диплом 1-ой степени: «Мини power bank брелок», автор проекта — студент гр. РЭТ-19-2 Галимянов И. Р., руководитель проекта — и.о. зав. кафедрой ТСС Калиаскаров Н. Б.

Диплом 2-ой степени: «Сервис Tips», авторы проекта — студент гр. СИБ-19-4 Мамедова Е. В., студент гр. ИС-19-3 Джумабаева К., руководитель проекта — ст. преподаватель каф. ИТБ Ключева Е. Г.

Диплом 3-ей степени: «Android-библиотека Safe Authentification», автор проекта студент гр. СИБ-19-4 Калиев Т. Н., руководитель проекта — ст. преподаватель каф. ИТБ Ключева Е. Г.

ПЕРСПЕКТИВЫ ОБРАЗОВАНИЯ

IT саласын қолдау

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің инновациялық технологиялар факультетінің студенті Базарбаев Бибарыс Кенжебайұлы.

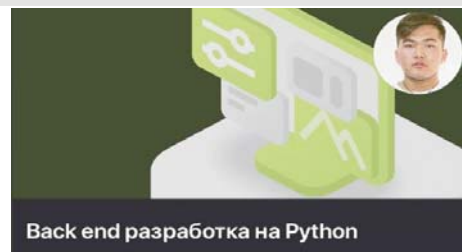
Astana Hub Tech Orda қаржыландыру бағдарламасын жеңіп алды. Бұл мемлекет пен Технопарктің жеке бағдарламалау мектептерін қаржылай қолдау бағдарламасы. Онда 100 студент IT-дағдыларды алу үшін әрқайсысы 600 000 теңгеге қаржылай қолдау алды.

«Бұл бағдарлама барлық бағдарламалау мектептері үшін, барлық студенттер үшін ашық, сондықтан шақырамыз: қолданыңыз. Келесі жылдан бастап біз осы бағдарламаны масштабтайтын боламыз. Үкіметтің қолдауымен 2025 жылға дейін 20 000 студентке қолдау көрсетуді жоспарлап отырмыз. Бізде бизнес-бағдарламалар, инкубация, акселерация бағдарламалары бар. 1000-ға жуық жоба қолдау тапты. Бағдарламаның көптеген түлектері қазақстандықтарға күнделікті өмірде кездеседі: сіз, айталық, автокөлікті қоятын, балаларды online-ға оқытатын, пәтерлерді жалға алатын, пәтерде жөндеу жүргізетін, шеберді үйге жалдайтын, жүктілікті қадағалау, балалардың қауіпсіздігін қадағалау сервистерін пайдала-

натын болсаңыз-бұл бүгінде жергілікті және шетелдік нарықтарда белсенді дамып келе жатқан біздің түлектеріміздің өнімі», — Astana Hub IT-старттаптар халықаралық технопаркінің бас директоры Мағжан Мәдиев айтып берді.

2021 жылы «SEED MONEY» бағдарламасы аясында 35 стартап қаржыландырылды, келесі жылы егіс сатысында кемінде 50 Старттапты қолдау жоспарлануда. Сондай-ақ, Astana Hub Үкіметке заңнамалық жобаларды innovation friendly реттеуді дамытуға көмектеседі, АХҚО-мен тығыз ынтымақтастық жүргізілуде.

«Біздің қызметіміз ірі технологиялық компаниялар үшін тартымды бола түсуде. Біз олармен Қазақстан тек өткізу нарығы ғана емес, жұмыс орындарын, инновациялар орталықтарын, зертханаларды құруға арналған алаң болуы үшін белсенді ынтымақтасамыз. Олар біздің компанияларға келіп, инвестиция салуы үшін. Бүгін біз Транстелек компаниясымен ең ірі американдық бизнес-инкубатормен бағдарламаны бірле-

ELEMENT
WORLD PROGRAMS

Backend Django - 2

Tech Orda

сіп іске қосу туралы Меморандумға қол қойды. МТС компаниясымен Astana Hub базасында 5G орталығын іске қосамыз. Әлемде 5G таралатын болса, біздің стартаптар, біздің өнімдеріміз осы нарықтарға кіруге дайын болады», — деді Astana Hub басшысы.

Бибарыс (Сиб-21-1 тобының студенті, куратор Б. Рысбекқызы) Python-да Back end әзірлеу пәні бойынша it element мектебінде ішкі грантты жеңіп алды.

Коллектив преподавателей, сотрудников и студентов кафедры «Маркшейдерское дело и геодезия» провел круглый стол, посвященный памяти известного ученого, д.т.н., профессора Ока-

Из поколения в поколение

това Р. П. (1937–2004 гг.), который плодотворно проработал на этой кафедре свыше 40 лет. Он внес значительный вклад в научное направление по обеспечению устойчивости карьерных откосов. Результаты его научных исследований в этой области реализуются на предприятиях горнодобывающего комплекса Республики Казахстан до сегодняшнего дня, разработанная им методика и расчетные схемы изложены в учебнике «Геометрия недр», по которому обучаются студенты и магистранты.

На круглом столе выступили зав. кафедрой Хмырова Е. Н., доктора наук, профессора Низаметдинов Ф. К., Ожигин С. Г., Долгоносков В. Н., к.т.н., доцент Бесимбаева О. Г., которые трудились с Окатовым Р. П. много лет. Они поделились своими воспоминаниями с молодыми сотрудниками кафедры, студентами и магистрантами.

Студент гр. МД-19-2 Рахатов А. и магистрант гр. МД-22-2 Элиманов Д. представили доклады на русском и казахском языках о жизни и работе Окатова Р. П.

История успеха

Мотивационный семинар в стенах КарТУ имени Абылкаса Сагинова организован кафедрой «Иностранные языки». Главная его цель — это создание социально-психологических условий для выработки студентами навыков достижения успеха в сфере своей деятельности и формирования стрессоустойчивости.

Семинар дал возможность студентам на практике приобрести ключевые навыки. Так, студенты группы ГИК-22-2 Шахида Амир и Могильников Никита под руководством преподавателя кафедры ИЯ Ждановой Э. А. провели с участниками семинара командные игры «Paper tower challenge» и «Spaghetti Tower Marshmallow Challenge» по развитию навыков командообразования (team building) и командной работы.

Студенты Ерімбетова Талшын (гр. Мен-20-1), Серік Шынар (гр. Марк-20-1) и Айгерім Серикова (гр. Арх-22-3) под руководством преподавателя кафедры ИЯ Нурпеисовой Д. Н. провели информативную презентацию и практические упражнения

на развитие навыков time management в форме командной игры по расстановке приоритетов и распределению времени. Также было проведено онлайн тестирование, где у зрителей была возможность определить свою психологическую predisposition к сферам профессиональной деятельности.

Студенты группы С-22-1 Есмуратов Диас, Орынбай Зарина и преподаватель кафедры ИЯ Абдыкаримова Г. М. провели занимательный интерактив на развитие конфликтологической компетентности, показали упражнения по борьбе со стрессом.

Преподаватель кафедры ИЯ Болат А. Ж. провел brainstorming session (мозговой штурм), разви-

вающий навыки креативного мышления и лидерских умений студентов.

В заключение мотивационного семинара студенты группы ГИК-22-1 Алукасова Салтанат, Серікова Айдана и Тұрсын Ислам с Канатбековым Адилем представили презентации, где рассказали об истории достижения успеха всемирно известных личностей в сферах спорта, бизнеса и искусства.

ТІЛДІ — МӘДЕНИЕТ АРҚЫЛЫ ТАНЫ

Қазіргі уақытта қазақ тілін оқыту мәдениет тұрғысынан да қарастыруды қажет етеді. Біздің мақсатымыз қазақ халқының бай мұрасының біршама үлгілеріне жүгіне отырып, ұлт мәдениетінің қалыптасуын кейінгі ұрпақ санасына сіңіре білетіндей деңгейдегі жұмыстардың жүргізілуіне көңіл бөлу. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының жанынан құрылған «Ұлттық тәрбие тағылымы» мен «Абай әлеміне саяхат» клубтарының мүшелерімен, бірінші курс студенттеріне «Салтынды білгенің — халқыңды білгенің» тақырыбында кафедра жанынан құрылған этнографиялық мұражайда танымдық сабағы өткізілді.

Танымдық сабақты қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының аға оқытушылары «Ұлттық тәрбие тағылымы» мен «Абай әлеміне саяхат» клубының жетекшілері Хасен М. Ә. мен Әбілқасов Ф. М. қазақ халқының салт-дәстүрлерімен, мәдениеті, ұлттық музыкалық аспаптары мен зергерлік өнері туралы мол мағлұматтар берді. Халқымыздың: «*Мінген атыңнан құласаң да, халқыңның салтынан құлама*» деген тамаша даналық сөзі бар ғой. Салт-дәстүр дегеніміз ұрпақ тәрбиесі деген сөз, келешек қоғам қамын ойлау болып табылады. Танымдық сабақтың мақсаты: Мұражай ішіндегі жиналған ұлттық нақыштағы тұрмыстық жәдігерлерді көрсету арқылы студенттерге қазақ халқының ұлттық мәдениеті мен өнері туралы мағлұмат беру. Қазақ халқының ұлттық мәдениеті мен өнерінің тәрбиелік мәнін ұғындыру. Жастардың бойына Отансүйгіштік, адамгершілік қасиеттерін қалыптастыру, халық өнегесін үйрету. Ұлттық мәдениет туралы түсініктерін кеңейту, мәдениетті жан-жақты қырынан тани білуге көмектесу, кафедраның этнографиялық мұражайына саяхат жасата отырып, білімдерін еске түсіру арқылы дамыту, өз көзқарастарын қалыптастыруға көмектесу.

Қазақ халқының бай мәдениетіне деген қызығушылықтарын одан әрі дамыту, эстетикалық тәрбие беру.

Танымдық сабақта «Тілді — мәдениет арқылы таны» ұранын арқау етіп, тұтастай ұлттық тілі мен мәдениетін меңгеру үшін алдымен сол халықтың тарихына, мәдениетіне, өнеріне, ұлттық салт-дәс-

түріне терең көз жіберіп, саралап алуды қажет етеді. Біздің мемлекетімізде кейінгі жылдары арнайы жасалған мәдени мұра мен тарихи бай мәдениетімізді дәріптеуде, жастарымызға ата-баба дәстүрін насихаттау барысында атқарылып жатқан жұмыстар соның дәлелі. Ұлттық мәдениетін, тарихын, тілін сақтауда, құрметтеп, қалыптастыруда ұлт тұтастығын берік ұстауда, өзара келісім жүргізуде тілдің қатынас құралы ретінде мүмкіндігі зор. Танымдық сабақ арқылы студенттер ұлт мәдениетін тануда, халықтың тіліне, тіл арқылы оның салт-дәстүрімен танысып, бай мұрасымен тарихына көз жеткізуге бірден-бір себеп болып табылады.

Ұлттық тәрбиенің негізін жақсы игерген ұрпақ парасатты, ақылды, білімді, ұлтжанды, еңбекқор, талапты, жан-жақты, мәдениетті, «сегіз қырлы, бір сырлы» азамат болып қалыптасады. Қазақ халқының ежелден қалыптасқан өмір тәжірибесінен, өнерінен, мәдениетінен, салт-дәстүрінен, ділі мен тілінен, ұлттық мінезінен туатын ішкі заңдылықтарды дұрыс түсіндіріп, ұғындыра білу — жастардың тәрбиесіне оң нәтижесін бермек. Танымдық сабақ салт-дәстүрімізді, мәдениетіміз бен өнерді сақтауға, туған жер мен ел алдындағы перзенттік парызымызды айқындауға бағыттайды.

**Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасының аға оқытушылары:
Ғабиден Әбілқасов
Мұрат Хасен**

Программа интернационализации образования

В рамках реализации сотрудничества и привлечения зарубежных ученых, в период с 21 ноября по 15 декабря 2022 года на кафедре «Иностранных языков» проведены консультации, семинары, лекционные и практические занятия с зарубежным ученым, PhD в области менеджмента, сертифицированным тренером NVivo QSR Rab Nawaz Lodhi (Государственный исследовательский университет Пенджаб, г. Лахор, Пакистан).

Под менторингом профессора проведены консультации с магистрантами и докторантами университета, где обсуждались современные методы научных исследований: «Types of research design (qualitative and quantitative data collection)», «Structuring research proposals», «Presentation techniques» и многое другое.

Организованы так же были обучающие семинары по использованию таких программ как: «Statistical Software SPSS», «QSR NVivo: Statistical and Qualitative Data Analysis», «Smart software PSL», «Effective teaching methodologies» с ППС университета, молодыми учеными и докторантами.

Конкурс 2022 года на соискание ежегодной премии «Лучший научный работник»

В соответствии со статьей 15 Закона Республики Казахстан «О науке» в целях поощрения ученых, научных работников научных организаций и организаций высшего и (или) послевузовского образования, внесших вклад в развитие науки и техники Министерство науки и высшего образования Республики Казахстан (далее — Министерство) объявляет конкурс 2022 года на соискание ежегодной премии «Лучший научный работник».

Министерством будут присуждены **50 премий** лучшим ученым страны. **Размер 1 премии составляет 2000 МРП (6126 000 тенге).**

Заявки на участие в конкурсе принимаются через информационную систему Министерства <https://scicontest2022.iac.kz> в электронном формате в течение **30 календарных дней** со дня опубликования объявления о конкурсе.

Научные достижения претендента на присуждение Премии будут оцениваться по следующим показателям:

- 1) наличие ученой степени, признанной в Республике Казахстан;
- 2) наличие ученого звания, присвоенного уполномоченным органом;
- 3) руководство научными проектами и программами по выбранному научному направлению;
- 4) наличие и качество научных результатов по выбранному научному направлению (статьи или обзоры в рецензируемых журналах, отечественные и зарубежные монографии, главы в монографиях, патенты и другие);
- 5) наличие статей в престижных международных рецензируемых журналах по выбранному научному направлению в соавторстве с ведущими зарубежными учеными;
- 6) преподавание одной или нескольких дисциплин в ОВПО за последний год;
- 7) подготовка кадров, которым присуждена степень доктора философии (PhD) или доктора по профилю;
- 8) подтвержденные результаты научной и научно-технической деятельности по внедрению в производство;
- 9) общественная работа, направленная на повышение качества, результативности и влияния научных исследований.

Қарағандыда Ақжолтай Ағыбай батырдың 220 жылдық мерейтойына орай дөңгелек үстел өтті

Күні кеше академик Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінде 15 қараша — Батырлар күніне орай жарияланған «Батырлар мұрасы» онкүндігі аясында биылғы жылы мерейтойы аталып өтіп жатқан Ақжолтай Ағыбай батырдың 220 жылдық мерейтойына орай «Ағыбай батыр — ел қорғаны» атты дөңгелек үстел өтті. Бұл шарада Ағыбай батырдың өмірі мен ел қорғаудағы еңбегі сөз болды.

Айта кету керек, батыр өз заманында ел қорғауда үлкен қажыр-қайратымен танылып, отарлық езгіге қарсы күресіп, үш жүздің басын біріктірген қазақтың соңғы ханы Кенесары Қасымұлының сенімді серіктерінің бірі болған. Ел арасында ұрыста, жорық — жортуылда үнемі жолы болатындықтан «Ақжолтай батыр» атанған. Сонымен қатар ол есімі ұранға айналған дарынды қолбасшы. Қазақ жерін отарлық езгіден қорғауды алдына мақсат еткен батыр Қарқаралы аймағында патшалықтың отаршылдық саясатына қарсы көтеріліске белсене араласып, 1826–1846 жылдар аралығында отаршылдардың әскеріне бірнеше рет күйрете соққы берді. Ал Кенесары Қасымұлы өмірден өткен соң қазақтың азаттығы жолында күресін тоқтатпай, Сыздық төре қолының құрамында әскери қимылдарды жүргізді.

Жиналғандарға батырдың осынау ел алдындағы еңбегі жайлы университеттің тарих кафедрасының оқытушысы Н. Ошан, студенттер Б. Сахабай, Ш. Тұрғын, А. Ғалым, Ж. Бауыржан, М. Дүкенбай, А. Тұрарбек, Ж. Жанатбек, А. Әуелхан, Д. Жексенбай, Ә. Мұрат және шараға арнайы қатысқан қонақтар Қарағанды Университетінің тарих факультетінің деканы Ж. Жұмабек, Ағыбай батырдың ұрпағы Қарағанды техникалық университетінің профессоры, филология ғылымдарының докторы Б. С. Исмак айтып берді.

«Батырлар мұрасы» онкүндігі шарасы аясында жоспарланған келесі шара 24 қараша күні Қарағанды политехникалық колледжінде өтеді. Бұл жолы өтетін ғылыми-танымдық конференция қазақтың Батырлар институтының көрнекті өкілдері қазақтың соңғы ханы Кенесары Қасымұлының 220 жылдығына, Есет батыр Көкіұлының 355 жыл-

дығына, Ағыбай батырдың 220 жылдығына, қазақтың батыр қызы Мәншүк Мәметтің туғанына 100 жыл толуына орайластырылып отыр. Айта кету керек Ұлт құндылықтарын сақтау мен насихаттауға бағытталған Қазақ күнтізбесі шеңберінде қолға алынған онкүндікті ұйымдастыруға мұрындық болған қаламыздағы «Qazaq club» мүшелері өткен жылы 15 қараша — Батырлар күніне орай қазақтың әскери мұрасын насихаттайтын «Жауынгерлік Даңқ» лентасының тұсаукесерін өткізген болатын.

Жизненная проза Великой степи

В рамках реализации Национального проекта «Ұлттық рухани жаңғыру» кафедрой русского языка и культуры в целях формирования чувств национальной гордости и казахстанского патриотизма, гражданственности и толерантности организован Региональный литературно-творческий конкурс «Жизненная проза Великой степи», посвященный 120-летию Габиден Мустафина.

Студенты средне-специальных и высших учебных заведений Карагандинской области представляли на суд жюри видеоролик, где читали отрывки из произведений Г. Мустафина на государственном или русском языках. В общем, порядка 150 человек решили поучаствовать в состязании на гибкость памяти и выразительности мысли.

Цель конкурса было расширение и углубление знаний обучающихся о творчестве и литературной деятельности Г. Мустафина, формирование основ мировоззрения, интереса к историческому прошлому страны, воспитание чувства патриотизма, представления об активной роли человека в жизни общества.

В 2022 году в Казахстане отмечают 120-летие выдающегося писателя, классика казахской литературы Габиден Мустафина. Книги писателя, переведенные на многие языки мира, хорошо известны широкому кругу читателей. Они вошли в золотой фонд казахской литературы. За 25 лет своей творческой деятельности Габиден Мустафин написал четыре романа, десятки пьес, как многоактных, так и небольших, множество рассказов и очерков.

Региональный литературно-творческий конкурс позволяет выявить и поощрить талантливую молодежь, содействовать в реализации интеллектуально-творческого потенциала личности, повышать интерес к изучению историко-культурного наследия Казахстана, а также расширять знания о тенденциях в сфере литературы, о личностях, достижения которых составляют гордость страны.

Габиден Мустафин — народный писатель Казахстана. И это не просто звание. В этом суть его творчества. По его произведениям можно буквально отследить все события и перемены, происходившие в республике в середине и во второй половине XX века, а его герои, рядовые труженики, делами и помыслами устремленные в завтрашний день к светлому будущему, привлекают своей честностью, открытостью, беззаветным служением своей Родине и искренним желанием изменить жизнь к лучшему.

Габиден Мустафин стоит в одном ряду с Мухтаром Ауэзовым, Габитом Мусреповым, Саненом Сейфуллиным, Беймбетом Майлыным, Ильясом Жансугуровым, Сабитом Мукановым. Произведения писателя пропитаны любовью к родному краю и уважением к простому трудовому народу.

В ходе определения лучших работ жюри конкурса уделяли внимание выразительности исполнения, грамотности речи, глубине проникновения в художественный образ. Техническая экспертная оценка видеороликов зависела от качества видеосъемки, гармоничности кадра и соответствии параметрам видео картинки.

К оценке работы были привлечены:

- Оспанова Б.Р. — к.ф.н., доцент кафедры русского языка и культуры Карагандинского технического университета имени Абылқаса Сагинова.
- Рапишева Ж.Д. — к.ф.н., профессор НАО «Қару им. академика Е.А. Букетова».
- Ламанова А.С. — магистр социальных наук, ассистент профессор кафедры истории Казахстана и СПД НАО «Медицинский университет караганды».
- Кульпеисова Т.С. — к.ф.н., старший преподаватель кафедры русского языка и культуры Карагандинского технического университета имени Абылқаса Сагинова.

Победителям и призёрам конкурса будут вручены специальные дипломы конкурса.

САЛТЫҢДЫ БІЛГЕНІҢ-ХАЛҚЫҢДЫ СҮЙГЕНІҢ

Дана халқымыздың: «Салтыңды білгенің, Туған жер мен халқыңды білгенің» деген аталы сөзінде мол ұлағат жатқаны аян.

*«Көк байрағын көтеріп,
Желбіреткен қазақпыз.
Түбі бірге бауырды,
Елжіреткен қазақпыз.
Бостандығын сағынып,
Қолына алған қазақпыз.
Жоғалғаны табылып,
Жолы болған қазақпыз»* — деп ақындарымыз

жырға қосқандай Тәуелсіздікке қол жеткізген сәттен бастап ұмыт болған әдет-ғұрып, салт-дәстүрлерімізді жаңғырта бастадық. Бүгінгі мақаламызда қазақтың ежелгі баспанасы киіз үй туралы қысқаша мәлімет береміз.

Этнографиялық мұражайда өткен танымдық сабақ арқылы біз қазақ халқының салт-дәстүрлері (тойбастар, беташар, шілдехан, бесік той, қыз ұзату, келін түсіру, шілдехан т.б.) және этнографиясымен, ежелгі баспанасы болған киіз үй құрылысы мен жабдықтарымен жақын таныс болдық. Киіз үйдің негізгі қаңқасын — киіз үйдің сүйегі деп атайды. Олар: кереге, уық, шаңырақ, есік немесе сықырлауық.

Қазақтың өмірінде шаңырақтың маңызы зор. Шаңырақ — үй, әулет мағынасында да пайдаланылады. Біздің мұражайымыз киіз үй іспетті. «Атамыз Алаш, керегеміз ағаш» немесе «Киіз туырлықты, ағаш уықты қазақпыз» деп аталы сөз айтып қалдырған ата-баба, аналарымыздың негізгі баспанасы киіз үй болғаны әркімге аян. Шығу тарихы

біздің заманымызға дейінгі ғасырларда пайда болған киіз үйді біздің халық қасиетті, киелі шаңырағымыз деп дәріптейді. Өйткені, киіз үй оның тұрағы, құтты мекен — жай, еншісі, баспанасы, мүлкі, мақтанышы деп бағаланады (Кенжеахметұлы С. Жеті қазына, «Ана тілі». — Алматы, 2003).

Киіз үйдің іші екіге бөлінеді. Олар: төр жақ (төрдің оң жағы, сол жағы), есік жақ (оң босаға, сол босаға). Қазақ халқы киіз үйдің ішін әсемдеп безендірген. Желбау-өрнекті, төгілме шашақты құр, шаңыраққа үш жерден байланып, керегеге асылады. Ол киіз үйге сәндік-жиһаздық сипат береді. Оның негізгі міндеті — дауыл кезінде шаңырақты салмамен басып тұру.

Әдетте, үйдің оң жағына ағаш төсек орнатып, оның тұсына түскиіз ұстап, шымылдық құрады. Төрге жұқаяқ, оның үстіне абдыра (сандық) қояды. Абдыраға көрпе-жастық, тағы басқа жүктерді жинайды. Үйдің сол жағына тамақ салатын кебеже, қазан-аяқ салатын аяққап, ыдыс-аяқтар (саба, торсық, ожау, кесе, тостақ және т.б.) қойылады да, осы араны шым шимен қоршап жабады. Бұл «ас-су бұрышы» деп есептеледі. Ал, үйдің ортасына тамақ асатын ошақ (таған) немесе темір пеш орнатып қояды. Киіз үйді осылай әр отбасы өз қалауларына безендіріп, жабдықтаған. Жабдықталған үйдің сәнді, әдемі болуы үй иелеріне байланысты.

Ақын Оразақын Асқар «Киіз үй» туралы өлеңінде былай деп ой толғайды.

*Шаңырағынан қарайтын таң сығалап,
Киіз үй тұр алдымда алты қанат.
Оюлы, әшекейлер терімізден,*

*Қызықтыра тұрғандай қарсы қарап.
Домбыраны қолға алсаң керегеден,
Әуен шалқып, құй толқып, келеді өлең.
Домбыра, қобыз, бесік қасиетім,
Кім бар оны қызықтап елемеген.
Адамзат тарихты әркез бағалар мың,
Жырыммен еске алып сараладым.
Жастарға үлгі өнеге үйретеміз,
Өсиетін жыр қылып даналардың.
Басқұр, сырмақ ескірмес өрнегі әсте,
Киіз үйі қазақтың көрме емес пе?
Ақ боз үйдің сыртынан аттандырған,
Қалқатайлар қалды осы жерден есте.
Қайырусыз мал жатыр өрісте кең,
Нағыз құтты, міне, осы қоныс деген.
Төр алдында жаюлы дастарханда,*

Ет пен қымыз — еншіміз бөлінбеген. Киіз үй үшін қазақ азаматтары байлығын аямаған және сол арқылы қазақ дәулеті мен мәдениетін таныта білген. Киіз үй жиһаздарына мыналар жатады: кілем, алаша, ағаш, текемет, сырмақ, көрпе, төсек көрпе, шабадан, шымылдық, бас жастық, құс жастық, сандық, жәшік адалбақан, кебеже, асадал, жүн жапқыш, жүк-аяқ, орамал, сүлгі, көрпеше, көрпе, төсеніш, тулақ, абдыра, түскиіз, төсекағаш, жастық, кір салғыш, кесе қап, аяқ қап, дастарқан, айна, шам, бөстек, қоржын, қобдиша, киіз, қол сандық.

**«Ұлттық тәрбие тағылымы» үйірмесінің мүшелері,
АИУ-22-3 тобының студенттері: Мәулен Зере, Татубай Аида
Ғылыми жетекшісі: Әбілқасов Ғабиден Мәжитұлы**

Ел астанасы — Астана

В современном обществе, в котором письменная коммуникация начинает играть все более важную роль, возрастают и требования к грамотности. В связи с этим в рамках реализации государственной программы «Рухани жаңғыру», с 14 по 18 ноября кафедрой русского языка и культуры был проведен Тотальный диктант «Ел астанасы — Астана». В нем приняли участие студенты 1-го курса с государственным

языком обучения: гр. Э-22-1, ЭЭ-22-1с, РЭТ-22-1, ОЦ-22-1, Арх-22-2, НД-22-1 и ГД-22-2.

По итогам конкурса 1-ое место занял Каденов Ернар (гр. РЭТ-22-1); 2-ое место — Қуат Диана (гр. Э-22-1) и 3-е — Қалымжан Мадияр (гр. ЭЭ-22-1с).

Победители конкурса награждены грамотами.

Поздравляем их с победой и желаем новых успехов!

Дебатное движение

22 ноября 2022 года во Дворце молодежи Карагандинского технического университета им. А. Сагинова состоялось торжественное открытие публичных дебатных игр. Интеллектуальные игры проходят с 22 по 24 ноября в оффлайн формате.

Мероприятие проводится по заказу управления по вопросам молодежной политики Карагандинской области в рамках проекта по развитию молодежного дебатного движения.

В первых публичных дебатах приняли участие более 50 представителей молодежи. Это школьники, студенты высших учебных заведений и колледжей.

В качестве спикеров также выступили депутаты Карагандинского областного маслихата, эксперты и действующие члены студенческих дебатных клубов.

ҚАЗАҚ ХАЛҚЫНЫҢ ҚОЛ ӨНЕРІ

Жоғарыда айтып өткен қазақтың ежелгі баспанасы киіз үйі өздеріңіз байқап отырғандай қол өнер шеберлерінің ең қымбат туындысы деп білеміз. Біз осы шағын мақаламызда қазақтың қол өнері жайында мағлұмат бермекшіміз.

Этнографиялық мұражайға саяхат барысында біз қазақтың қолөнер шеберлерінің туындыларымен жақын таныстық. Атап айтатын болсақ зергерлік бұйымдарымен, ою өрнектермен, ұлттық ыдыс аяқтармен т.б. Қазақ халқының қолөнері деп халық тұрмысында жиі қолданылатын өру, тігу, тоқу, мүсіндеу, құрастыру, бейнелеу сияқты творчестволық өнер жиынтығын айтады. Шын мәнінде қолөнер түрлерінің әрқайсысының талай ғасырлық тарихы бар.

Қазақ халқы өзінің күн көріс тіршілігіне қажетті үй-жай салуды, киім-кешек тігуді, азық-түлік өндіруді өзінің тұрмыстық кәсібі етіп, оларды күнбе-күнгі тіршілік барысында орынды пайдаланса, әсем бұйымдар жасап, өмірде сән-салтанатқа құра білді. Бұдан біз халық творчествосының қандай түрі болса да, халық өмірімен, сол халықтың қоғамдық тарихымен, күн көрісімен, кәсібімен тығыз байланысты екенін көреміз.

Мал шаруашылығына қажетті желі, шылбыр, ноқта, бұршақ, жүген, құрық, бұғалық, тұсамыс, өре, шідер, кісен, қада, ер-тұрмандарды да халық даналығы ойлап тапты. Зергерлік, кестешілік және оюшылық өнерді дамытты. Халық өнерпаз-

дары құмнан, тастан, саздан — құмыра, ыдыс-аяқтар; мүйізден, сүйектен, мал мен аң терілерінен әшекейленген нақышты мүліктер, домбыра, қобыз, сыбызғы, шаңқобыз сияқты музыка аспаптарын жасады.

Халықтың қолөнеріндегі мүліктердің бір тобы үй іші жабдықтары болса, екінші тобы — қайыс өру, қару-жарақ, көшу-қону, жол-жорық жабдықтары еді. Шеберлер тас қашау, сүйек ою, ағаш ию, мүйіз балқыту, металды өңдеп өрнектеу сияқты ауыр кәсіппенде шұғылданады. Қазақтың өрнекті әшекеймен істелетін қолөнерінің түрлері де, атаулары да өте көп. Солардың ішінде халық арасына көбірек тарағаны — ою-өрнек. Ою-өрнек ісі тым ерте заманнан бастап-ақ қолөнерінің барлық түріне бірдей ортақ әсемдеп әшекейлеудің негізі болып келді.

Ою деген сөзбен өрнек деген сөздің мағынасы бір. Бұл сөздің ұғымында бір нәрсені ойып, кесіп алып жасау немесе екі затты оя кесіп қиюластырып жасау, бір нәрсенің бетіне ойып бедер түсіру деген мағына жатады. Қазақ көбінесе бір өрнекке салып қиып алған үлгіні, үлгіге салып кескен сырмақтың қиығын, сондай-ақ

барлық қошқар мүйіз өрнектерін де ою дейді. Ал өрнек дегеніміз әр түрлі ою, бедер, бейненің, күйдіріп, жалатып, бояп, батырып, қалыптап істеген көркемдік түрлердің, әшекейлердің ортақ атауы іспеттес. Сондықтан көбінесе ою-өрнек деп қосарланып айтыла береді. Мысалы, «арқар мүйіз», «қырық мүйіз», «сыңар мүйіз», «қармақ», «ырғақ», «қошқар мүйіз», «күлте», «жапырақ», «гүл», т.б. Түскиіз — үй қабырғасын сәндеуге арналған жиһаз. Түскиіз — сәндік үшін төсектің тұсына ұстайтын үй жиһаздарының бірі. Көбінесе төсек тұсына ұсталатын болғандықтан Түскиіз аталған. Түскиіздің шеті түрлі-түсті жіппен өрнектеліп кестеленген бір түсті матамен (барқыт, мәуіті, шұға т.б.) көмкеріледі. Ортасында үйлесімді мата (жібек, мақпал, қымқап) салып киізбен астарлайды. Кейде ақ киіздің бетіне түгелдей (қызыл, сары, көк) ою жапсырады. Ертеректе Түскиіздің қызыл былғарыны күміспен әшекейлеп жасаған түрі де болған. Түскиіздің кестесі көбінесе біртұтас мазмұндағы бірнеше өрнектің («мүйіз», «гүл», «жапырақ», «шырмауық», «түйетабан», «алқа») ұнамды үйлескен тұтас желісін жасау арқылы түрлі-түсті жіппен (ішінара меруерт, маржанмен) тігіледі.

«Абай әлеміне саяхат» клубының мүшелері, ВТ-22-2 тобының студенттері Сахаба Бахтияр, Макубаев Елшібек ғылыми жетекшісі: Хасен Мұрат Әбдірахманұлы

Твоя жизнь — твой выбор

16–17 ноября в Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова состоялась фотовыставка «Твоя жизнь — твой выбор». Выставка была посвящена историям людей, в чью жизнь вошли наркотики.

Напомним, тяжелые последствия употребления психоактивных веществ влекут за собой не только невозможное расстройство функций организма, но и приводят к тяжелым психическим расстройствам, поражениям головного мозга. Также не стоит забывать о последствиях употребления и распространения наркотических средств, предусмотренных уголовным законодательством РК. Согласно статьи 297 Уголовного Кодекса РК срок за незаконное изготовление, переработка, приобретение, хранение, перевозка в целях сбыта, пересылка либо сбыт наркотических средств, психотропных веществ, их аналогов — наказыва-

ются лишением свободы на срок от пяти до десяти лет. Те же деяния, совершенные в отношении наркотических средств, психотропных веществ, их аналогов в крупном размере, — наказываются лишением свободы на срок от шести до двенадцати лет. Те же деяния совершенные в организациях образования либо заведомо несовершеннолетнему лицу — наказываются лишением свободы на срок от пятнадцати до двадцати лет либо пожизненным лишением свободы.

Хотели бы выразить благодарность за содействие в организации фотовыставки ОЮЛ «Доверие» в лице Елены Шандер!

Три минуты тезисов

С 21 ноября по 21 декабря 2022 года Белорусский государственный университет (Республика Беларусь) и Ивановский государственный энергетический университет имени В. И. Ленина (РФ) проводят студенческий конкурс «3 Minute Thesis» и приглашают студентов Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова под руководством ППС кафедры русского языка и культуры принять в нем участие.

Конкурс «3 Minute Thesis» представляет собой соревнование студентов, вовлеченных в научные исследования в самых раз-

ных областях знания, и был впервые проведен Университетом Квинсленда (Австралия) в 2008 году.

Цели конкурса:

- совершенствование навыков академической устной коммуникации на русском и иностранном языках;
- развитие навыков критического мышления и творческого потенциала у будущих специалистов.

Основной задачей участников является представление результатов своей научной работы доступным языком для аудитории неспециалистов за 3 минуты с использованием только одного слайда (постера) в форме видеопрезентации на русском или английском языках.

Студенческие работы будут оцениваться экспертной комиссией, включающей преподавателей вузов-организаторов.

Снижение потребления соли, сахара и транс жиров

Транс жиры, образующиеся в процессе гидрогенизации под воздействием высоких температур и давления, представляют серьезную опасность для организма человека. Вам кажется, что вы покупаете обычные вафли, шоколадные конфеты, полуфабрикаты и маргарин, но на самом деле это может быть «бомбой замедленного действия». Вы можете не знать, но во многих продуктах наших супермаркетов содержатся транс жиры, о вреде которых свидетельствуют результаты многочисленных исследований. Трансизомеры жирных кислот часто встречаются в тех же продуктах, что и насыщенные жиры: в сливках, фаст-фуде, пицце, кондитерских изделиях, выпечке, закусках, а так же в масложировой продукции. Из-за особой химической структуры транс жиры тяжело усваиваются нашим организмом. Таким образом, не являясь хорошим источником энергии, они откладываются в жировых тканях, препятствуя эффективному расщеплению и использованию других белков и жиров. Их употребление может спровоцировать развитие диабета 2 типа, ате-

росклероза, инсульта, сердечного приступа и других заболеваний.

Как снизить потребление транс жиров? Правильное питание поможет вам снизить употребление трансизомеров жирных кислот и, как следствие, уменьшить вероятность развития серьезных хронических заболеваний. Итак, чтобы исключить вред от транс жиров, необходимо включить в рацион питания продукты с большим содержанием витаминов и полезных веществ, такие как: орехи, свежие фрукты и овощи, цельнозерновые продукты, и не забывать про употребление мяса птицы и рыбы.

Также следует следить за количеством употребляемой сладкой продукции и напитков. Использовать натуральные, негидрогенизированные, растительные масла: сафлоровое, подсолнечное, оливковое и масло канола. Исключить пищу, в которой могут содержаться транс жиры (пончики, крекеры, пироги, фаст фуд и т.п.) Внимательно изучать состав продукции, написанный на упаковке. Избегать употребления уже приготовленных продуктов, жареных или печеных, так как они могут

содержать транс жиры. Потребность человека в жирах может быть удовлетворена без использования промышленных масел и других суррогатов. Гидрогенизация, дезодорация, рафинирование и т.п. видоизменяет структуру жирных кислот, что не является естественным в природе и не может привести ни к чему хорошему. Поэтому лучше всего потреблять свежие продукты, в происхождении которых вы уверены. Исключите возможный вред транс жиров — питайтесь правильно!

**Главный специалист
Управления контроля качества
и безопасности товаров и услуг
района им. Казыбек би г. Караганды
Контуганов М. Ж.**

ЧЕСТНОЕ ПОКОЛЕНИЕ

Адал әңгіме

Сыбайлас жемқорлық заман ағысымен бірге өсіп-өркендеп, мол қаражат және қоғамдық бәсекелестік пайда болған жерлерге тамырын жайып, бүгінгі күнге дейін жойылмай отырған кеселдің бірі. Сондықтан да Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының негізгі басымдылықтарының бірі осы зұлымдықпен күресу болып табылады.

11.11.2022 ж. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті Инновациялық технологиялар колледжінде, колледж студенттері мен оқытушылары арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті ілгерілету бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы ақпараттық керуен жұмысының бағдарламасына сәйкес, кешенді іс-шаралардың бірі семинар-тренинг, диалог форматында өткізілді.

Кездесуге колледж оқытушылары мен 3–4 курс студенттері қатысты. Семинар-тренингті Қазақстан Республикасы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің Қарағанды облысы бойынша департаменті жанындағы АНТИКОР ағартушылық пулының спикері Камали Жібек Камалиқызы жүргізді. Спикер студенттерге кез келген өркеніетті қоғам үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес ең өзекті мәселенің бірі екендігін, онымен күресу

барлық азаматтардың парызы және міндеті болып табылатындығын түсіндірді. Семинар кезінде студенттер өте белсенділік танытып, көкейлерінде жүрген осы мәселеге қатысты сұрақтарын қойып, нақты жауаптар алды.

Сыздықова Е. С. — Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ инновациялық технологиялар колледжі директорының орынбасары

Менің отбасым — зорлық-зомбылықсыз аумақ

10.11.2022 ж. Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университеті Инновациялық технологиялар колледжінде «Менің отбасым — зорлық-зомбылықсыз аумақ», «16 күн зорлық-зомбылықсыз» Республикалық акциясы аясында колледж студенттері мен құқық қорғау органдары өкілдерінің арасында кездесу өткізілді.

Кездесудің мақсаты — зорлық-зомбылық мәселесіне көпшіліктің назарын аудару, әйелдерге қатысты зорлық-зомбылыққа төзбеушілікті қалыптастыру, зорлық-зомбылықтың алдын алу және оның болуына жол бермеу.

Студенттермен кездесуді Қарағанды қаласының полиция басқармасы жергілікті полиция қызметі бөлімінің әйелдер құқығын зорлық-зомбылықтан қорғау тобының аға инспекторы Жапарова Әсел Сағынтайқызы мен полиция аға лейтенанты Жанел Айнұр Асқарқызы өткізді. Кездесуге колледж оқытушылары мен 1–4 курс студенттері түгел қатысты.

Кездесу барысында отбасылық қатынастарды үйлестіру, отбасылық зорлық-зомбылықтың алдын алу, өмірлік қиын жағдайлардағы қажетті әрекеттер, дағдарыс орталықтарының қызметтерін пайдалануға болатындығы туралы айтылды.

Студенттерге зорлық-зомбылық туралы өмірден алынған оқиғалар жайлы түсірілген бейне-роликилер көрсетілді. «Мен зорлық-зомбылыққа қарсымын!» деген атаумен колледж студенттері арасынан волонтерлік (еріктілер) топ іріктеліп, тұрмыстық қиын жағдайға душар болған адамдарға шұғыл түрде шешім қабылдап, тез арада қалай көмек беруге болатыны іс жүзінде көрсетіліп, түсіндірілді.

Сонымен қатар қазіргі кездегі жастар арасында көп кездесетін қылмыстар: нашақорлық, маскүнемдік, ұрлық, алаяқтық, интернет қылмыстар жайлы да маңызды ақпараттар берілді.

Сыздықова Е. С. — Әбілқас Сағынов атындағы ҚарТУ инновациялық технологиялар колледжі директорының орынбасары

ЧЕСТНОЕ ПОКОЛЕНИЕ

Добропорядочность и честность

16 ноября текущего года в Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова состоялась встреча студентов с представителями Департамента Агентства Республики Казахстан по противодействию коррупции по Карагандинской области. В качестве спикеров выступили заместитель руководителя Превенции и добропорядочности Мынгишев Арыслан Кабылтаевич, а также ветеран Антикоррупционной службы Тлеубердинов Аркадий Набиевич. Спикеры поделились со студентами актуальной информацией и ответили на вопросы.

Финансовая безопасность

В целях формирования у обучающихся базовых представлений о различных видах финансового мошенничества и основных правилах финансовой безопасности с 22 по 24 ноября в Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова прошли тематические лекции с представителями Департамента экономических расследований по Карагандинской области агентства РК по финансовому мониторингу на тему «Финансовая безопасность».

В качестве спикеров выступили оперуполномоченный по особо важным делам организационно-контрольного управления – Кусманова Зарина Муратхановна и руководитель организационно-контрольного управления – Болегенов Абулхаир Серикович.

Выступающие подробно рассказали студентам о видах финансового мошенничества, об интернет-мошенничестве, сайтах-двойниках и как не стать жертвой скримминга и траппинга.

Если вы столкнулись с такими финансовыми пирамидами в виде онлайн-игр, то обратитесь в Агентство РК по регулированию и развитию финансового рынка с заявлением:

- В письменной форме по адресу: А15С9Т5, г. Алматы, мкр-н Коктем-3, д.21;
- Через портал электронного правительства egov.kz;
- В Управления региональных представителей Агентства (по месту жительства).

Рассказать о фин. пирамидах и получить бесплатную консультацию Вы можете посредством центра Агентства по номеру «1459», +7(272) 3271000. Мобильного приложения «Fingramota Online».

Будьте бдительны, берегите себя и своих близких от мошенников и повышайте свою финансовую грамотность!

Как не лишиться денег

9 ноября в Карагандинском техническом университете имени Абылкаса Сагинова состоялась встреча студентов со старшим оперуполномоченным отдела криминальной полиции Управления полиции города Караганды капитаном полиции Садыковым Дастаном Талгатовичем.

Дастан Талгатович выступил на актуальную тему «Интернет-мошенничество». Спикер ознакомил с видами интернет-мошенничества, предупредил о возможных схемах мошенничества.

По данным правоохранителей, наиболее распространенными способами интернет-мошенничества являются:

- получение предоплаты либо полной оплаты за товар или услугу по интернет-объявлениям;
- хищение денег со счетов пластиковых карт;

- вложение денег в различные проекты, игры, инвестиции, ставки и т.д.;
  - использование фишинговых ссылок, предназначенных для завладения персональными данными граждан.
- Предупредите своих близких и будьте осторожны!

ДОБРЫЕ ДЕЛА И БЛАГОРОДНЫЕ ПОСТУПКИ

Қайырымдылық — адамгершілік белгісі

Қайырымдылық — халқымыздың ең ізгі қасиеттерінің бірі. «Жанашырлыққа — жан риза» дегендей, кемтар, жетім, қамқорлыққа алынған балалардың жанашыр қамқоршысы болып, аялы алақанын тосып, жүрек жылуын ұсыну, сауабы мол іске атсалысу — әрбір адамның азаматтық парызы деп ойлаймын.

Адам өміріндегі игі істерінің бірі — анасыз қалған балаларға қамқорлық жасау. Адамдар бір-біріне қайырымдылық, мейірімділік таныту арқылы жақсылық жасайды. Қамқорлықты қажет ететін жандарға қол ұшын беру арқылы адам баласы жақсылыққа қарай қадам бастайды.

Жол-көлік факультеті 2022 жылдың 9 қарашасында Қазақ тілі және мәдениеті кафедрасы Көлік техникасы және логистикалық жүйелер кафедрасымен бірігіп, «Рухани жаңғыру» бағдар-

ламасы аясында «Мектепке жол» атты акциясы бойынша факультетіміздің КТЖЛЖ кафедрасында көп жыл еңбек еткен Қайырбекова Жаннаның артында қалған екі балапанына «Жан жылуы» қайырымдылық іс-шарасын ұйымдастырды. Факультет ұжымы үнемі түрлі қайырымдылық жасауды дәстүрге айналдырған.

«Жылуы жоқ үйден без, қайырымы жоқ биден без», — дегендей қайырымдылық, адамгершілікті биік ұстап, кісілікті ту етіп, көкірегі қаяулы, жаны

жаралы жанның жасын сүртіп, жылы лебізін аямай, қолдан келген жәрдемін ұсынып, достық пейілдерін таныта алатын жандардың арамызда бар екендігі қуантады.

Қыздары Дильназ бен Ақерке және әкесі жүрек жылуын сыйлап, көмек қолын созған жандарға өз ризашылықтарын, алғыстарын факультет ұжымына жеткізуді тапсырды.

КТЖМ кафедрасының п.ғ.м., аға оқытушы Сағатова Гүлмира Қанатовна

Подарили праздник

Развеселить постояльцев дома престарелых «Благодать» решили волонтеры Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова в рамках акции «Подари радость пожилым». Ребята решили рассказать о современных представлениях о жизни, совместно с дедуш-

ками и бабушками излить на бумагу мультяшных героев и обсудить влияние цвета на настроение человека. В итоге мастер-класс и познавательная беседа позволили поднять всем участникам мероприятия настроение и увидеть улыбки пожилых людей.

Помощь делом!

В ноябре волонтеры МБОУ «АҚНИЕТ» КарТУ имени Абылкаса Сагинова совместно со студентами различных факультетов регулярно проводили акцию по раздаче адресной помощи. 2 ноября сбором продуктовых наборов занимались студенты факультета Инновационных Технологий, спустя два дня к ним подключились обучающиеся Горного факультета. 6 ноября поддержать благие намерения решили студенты Машиностроительного факультета и заместитель

декана по воспитательной работе, а вот 8 ноября к ним подключилась студентка Транспортно-дорожного факультета. В итоге семьи попавшие в трудную жизненную ситуацию получили от добродушных волонтеров продукты питания. Такому внезапному визиту рады были все. Родители с детьми благодарили волонтеров за отзывчивость, честность и добродушие, а ребята получали моральное удовлетворение от организованной акции.

ДОБРЫЕ ДЕЛА И БЛАГОРОДНЫЕ ПОСТУПКИ

Творческий подход к вкусному делу

25 ноября 2022 года волонтеры организации МБОУ «АҚНИЕТ» КарТУ имени Абылкаса Сагинова посетили детский центр «Шанырақ». Там были организованы игры с детьми и конкурс по приго-

товлению еды. К созданию развлекательной программы подошли очень ответственно. Все проходило в игровой форме, и было направлено на развитие детского мышления и навыков. В ходе

мероприятия детвора рисовала, играла в подвижные игры и постигала азы кулинарии. В результате все получили массу положительных эмоций и ждут новых встреч.

Кошкин дом

линейной, смогли лично в этом убедиться. Они посетили приют для животных «Кошкин дом» и познакомились с его обитателями и зрителями, а также узнали истории некоторых четвероногих. К сожалению, одной из особенностей данного места является то, что все животные, попавшие туда, когда-то были сильно ранены: сбиты машинами, упали с большой высоты или даже покалечены людьми. Каждый из них прошел долгий и сложный путь реабилитации, а уже сейчас с радостью встречает гостей. Так, взрослый черный кот, который был найден выброшенным своим хозяином из окна 8 этажа, довольно мурлыкал сидя на плече самого высокого из приехавших студентов, гордо оправдывая данное ему в приюте имя — Высотник. Собака породы хаски, которую сбילה машина, радостно прыгала и вставала на задние лапы при виде приехавших гостей. А один из подопечных обрадовал всех новостью о том, что совсем скоро уедет в свой новый дом, и не куда бы то ни было, а напрямую в Москву!

Все это стало возможным благодаря помощи неравнодушных людей. В нашей стране пробле-

«Величие и моральный прогресс нации можно измерить тем, как в этой нации относятся к животным»

Махатма Ганди

Эта и подобные ей мысли прошли свою проверку временем и доказали, что сострадание и любовь к братьям нашим меньшим, являются явным показателем человечности и нравственности в обществе. Наличие приютов для животных в Казахстане, а также людей, готовых заниматься ими, свидетельствует о культурных ценностях степного народа.

2 ноября 2022 года студенты группы АРХ-20-3, вместе с их куратором Филипповой Татьяной Си-

ма с бездомными животными все еще остается открытой. Приюты часто переполнены и им не хватает средств для содержания и лечения пострадавших. Так же поэтому, приехавшие студенты привезли с собой лекарства, полотенца, покрывала и ткани. Все это всегда очень востребовано.

Сейчас зрителям все еще нужна помощь в уходе, кормлении и выгуле, и каждый из нас способен внести в это свой вклад. Ведь до тех пор, пока остаются неравнодушные люди, до тех пор, пока молодежь заинтересована в помощи нуждающимся, до тех пор, пока люди ценят жизни младших братьев по планете — мы, как нация, движемся в правильном направлении.

Павлова Юлия, студента гр. Арх-20-3, КарТУ

СПОРТИВНЫЕ ДОСТИЖЕНИЯ

Жас Барыс

Жайрем кентінде Қазақ күресінен «Жас Барыс» облыстық іріктеу турнирінде БЖТ кафедрасының РЭТ-19-1 тобының 4 курс студенті Сағатаев Серікбол 60 кг салмақ дәрежесінде II орын алып, Республикалық кезеңге жолдама алды.

Біздің спортшымызға сәттілік тілейміз!

Гибкость и грациозность

На чемпионате Казахстана по спортивной акробатике, который проходил в г. Петропавловск с 31 октября по 5 ноября наш студент Мацымоха Илларион занял II место, тем самым выполнил норматив Мастера спорта РК.

В очередной раз поздравляем нашего студента! Желаем дальнейших успехов в спорте и в учебе!

Серебряный призер Чемпионата мира по гиревому спорту

Чемпионат мира по гиревому спорту состоялся в г. Нью-Дели (Индия). Там же проходил параллельный зачет четвертого этапа Кубка Мира. Студент группы ТМО-21-2 Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Илья Горбачев стал серебряным призером Чемпионата мира в длинном цикле соревнований, подняв две гири весом 32 килограмма 53 раза. И параллельно выиграл 4-й этап Кубка Мира. **Наши поздравления атлету и пожелания новых побед!**

Лайықты марапатпен құттықтаймыз!

Аманкелдиев Айболат Еркебұланұлы – ТТ-21-1с тобының студенті Ереван қаласында (Армения) өткен жасар арасында самбодан 79 кг салмақта әлемнің вице-чемпионы атанды. Әлем чемпионатына 25-тен астам елден келген спортшылар қатысты. Айболат күміс медальмен және грамотамен марапатталды.

Айболатты лайықты марапатымен құттықтаймыз және оған жаңа спорттық жетістіктер мен оқуда табыс тілейміз!

Armanga jol 2022

Қарағандыда күзгі қолайсыз ауа-райының басталуы нағыз жүгірушілер үшін қорқынышты емес. Олардың біреуі жаңа спорттық жетістіктерге ұмтылса, біреуі денсаулығын күтеді немесе жай ғана денебітімін қалпында сақтайды.

Әбілқас Сағынов атындағы Қарағанды техникалық университетінің көптеген студенттері де жүгіруге құрметпен қарайды. Жақында олардың арасынан «Armanga jol 2022» Орталық Азияның ең үлкен жартылай марафонына қатысуға бел бұған батылдар табылды. Оның негізгі қашықтығы 21 км

97,5 м құрайды – бұл толық марафон қашықтығының тең жартысы.

Жарысқа СИБ-22-1 және СИБ-22-3 топтарының студенттері қатысты. Бұл жағдайда жеңіс емес, қатысу маңызды болды. Ең алдымен өзіңе осындай қашықтықты ескере алатыныңды дәлелдеу. Балалар мұны іске асырып, лайықты құрметке ие бола алды.

Студент КарТУ имени Абылкаса Сагинова занял призовое место в городском турнире по настольному теннису

На стадионе «Шахтер» г. Караганды состоялся открытый городской турнир по настольному теннису, который собрал большое количество участников, так и болельщиков этого вновь приобретающего популярность вида спорта.

Приятно отметить, что среди победителей турнира оказался студент кафедры «Информационные технологии и безопасность» Карагандинского технического университета имени Абылкаса Сагинова Амантай Ержан, который занял второе место.

Весело и здорово!

Кафедра физического воспитания организовала 62 традиционную межфакультетскую спартакиаду. На протяжении 5 дней все желающие могли помериться силами по различным видам спорта.

По итогам соревнований всегда отбирались лучшие спортсмены для привлечения их в состав сборных команд университета по представленным видам спорта. В дальнейшем они защищают спортивную честь ВУЗа на областных и республиканских соревнованиях. Есть немало примеров, когда студенты, вошедшие в состав сборных университета, продолжали заниматься спортом уже на более высоком, профессиональном уровне!

Целями и задачами межфакультетской спартакиады являются:

- привлечение студенческой молодежи к регулярным занятиям физической культурой и спортом;
- воспитание потребности в физическом совершенствовании и здоровом образе жизни;
- развитие основных видов спорта и выявление сильнейших спортсменов для укомплектования спортивных команд университета.

К участию в соревнованиях допускаются студенты и магистранты всех курсов.

В программу соревнований в первом семестре вошли:

- настольный теннис (главный судья Тажибай Н. Ж.);
- силовое многоборье (главный судья Сайдуллин В. Н.);
- шахматы (главный судья Мадияров М. К.)
- қазақ күресі (главный судья Рахимбеков Б. К.)
- гиревой спорт (главный судья Кужахметов С. Б.)

Желаем всем участникам межфакультетской спартакиады успехов!